વિક્રમ સંવત-૨૦૩૬, શ્રાવણ સુદ-૯, મંગળવાર, તા. ૧૯-૮-૧૯૮૦
વચનામૃત-૧૯૯, ૨૦૦. પ્રવચન નં. ૧૨

જીવકો અટકનેકે જો અનેક પ્રકાર હૈં ઉન સબમેંસે વિમુખ હો ઔર માત્ર ચૈતન્યદરબારમેં હી ઉપયોગકો લગા દે; અવશ્ય પ્રાપ્તિ હોગી હી. અનંત-અનંત કાલસે અનંત જીવોંને ઈસી પ્રકાર પુરુષાર્થ કિયા હૈ, ઈસલિયે તૂ ભી ઐસા કર.

અનંત-અનંત કાલ ગયા, જીવ કહીં ન કહીં અટકતા હી હૈ ન? અટકનેકે તો અનેક-અનેક પ્રકાર હૈં, કિંતુ સફલ હોનેકા એક હી પ્રકાર હૈ-વહ હૈ ચૈતન્યદરબારમેં જાના. સ્વયં કહાં અટકતા હૈ ઉસકા યદિ સ્વયં ખ્યાલ કરે તો બરાબર જાન સકતા હૈ.

દ્રવ્યલિંગી સાધુ હોકર ભી જીવ કહીં સૂક્ષ્મરૂપસે અટક જાતા હૈ, શુભ ભાવકી મિઠાસમેં રુક જાતા હૈ, 'યહ રાગકી મંદતા, યહ અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ,-બસ યહી મૈં હૂં, યહી મોક્ષકા માર્ગ હૈ', ઈત્યાદિ કિસી પ્રકાર સંતુષ્ટ હોકર અટક જાતા હૈ; પરંતુ યહ અંતરમેં વિકલ્પોંકે સાથ એકતાબુદ્ધિ તો પડી હી હૈ ઉસે ક્યોં નહીં દેખતા? અંતરમેં યહ શાંતિ ક્યોં નહીં દિખાયી દેતી? પાપભાવકો ત્યાગકર 'સર્વસ્વ કર લિયા' માનકર સંતુષ્ટ હો જાતા હૈ. સચ્ચે આત્માર્થીકો તથા સમ્યગ્દૃષ્ટિકો તો 'અભી બહુત બાકી હૈ, બહુત બાકી હૈ'-ઈસ પ્રકાર પૂર્ણતા તક બહુત બાકી હૈ ઐસી હી ભાવના રહતી હૈ ઔર તભી પુરુષાર્થ અખંડ રહ પાતા હૈ.

ગૃહસ્થાશ્રમમેં સમ્યક્ત્વીને મૂલકો પકડ લિયા હૈ, (દૃષ્ટિ અપેક્ષાસે) સબ કુછ કર લિયા હૈ, અસ્થિરતારૂપ શાખાએં-પત્તે જરૂર સૂખ જાયેંગે. દ્રવ્યલિંગી સાધુને મૂલકો હી નહીં પકડા હૈ; ઉસને કુછ કિયા હી નહીં. બાહ્યદૃષ્ટિ લોગોંકો ઐસા ભલે હી લગે કિ 'સમ્યક્ત્વીકો અભી બહુત બાકી હૈ ઔર દ્રવ્યલિંગી મુનિને બહુત કર લિયા'; પરંતુ ઐસા નહીં હૈ. પરિષહ સહન કરે કિંતુ અંતરમેં કર્તાબુદ્ધિ નહીં ટૂટી, આકુલતાકા વેદન હોતા હૈ, ઉસને કુછ કિયા હી નહીં. ૧૯૯.

વચનામૃત-૧૯૯. '**જીવકો અટકનેકે જો અનેક પ્રકાર હૈં...**' અનાદિ કાલસે કુછ.. કુછ.. કુછ.. શલ્ય ગહરાઈમેં રહતા હૈ. સાક્ષાત્ ચૈતન્યકા આનંદકા અનુભવ ન હો તો ભી અપના માન લેતે હૈં, ઐસે અટકનેકે અસંખ્ય પ્રકાર હૈં. '**જીવકો અટકનેકે**

જો અનેક પ્રકાર હૈં ઉન સબમેંસે વિમુખ હો...' આહાહા..! અટકના ક્યા હૈ, વહ ભી થોડે વિચાર બિના બૈઠ સકતા નહીં. કહાં-કહાં મેરી ભૂલ હો રહી હૈ ઔર મૈં કહાં અટક જાતા હૂં, મૈં ક્યા માનતા હૂં? અતીન્દ્રિય આનંદકા ઢગ આત્મા હૈ, અતીન્દ્રિય આનંદકા પુંજ પ્રભુ હૈ. અતીન્દ્રિય આનંદકા વેદન બિના જો બાહ્ય ક્રિયા હૈ, સબ નિરર્થક હૈ. વહાં અટક જાતા હૈ, મૈં કુછ કરતા હૂં. વ્રત પાલતા હૂં, બ્રહ્મચર્ય પાલતા હૂં, કુછ આચરણ-ક્રિયા કરતા હૂં, જ્ઞાનમેં કુછ જાનપના કરતા હૂં, ઐસે અનેક પ્રકારકા રુકનેકા કારણ હોતા હૈ.

પ્રભુ! '**સબસે વિમુખ હો...**' ઐસા મનુષ્યપના મિલા, નાથ! આહાહા..! અનંત કાલમેં મનુષ્યપના મિલના દુર્લભ, ઉસમેં જિનવાણી સુનને મિલની મુશ્કિલ, યહ મિલા હૈ તો પ્રભુ! સબમેંસે વિમુખ હો. દુનિયાકી બાત છોડ દે. આત્માકે આનંદકે અલાવા કહીં ભી રુકના, કહીં ભી રુકનેસે મૈં હૂં, ઐસી દૃષ્ટિ છોડ દે, પ્રભુ! આહાહા..! '**સબમેંસે વિમુખ હો ઔર માત્ર ચૈતન્યદરબારમેં હી...**' આહાહા..! માત્ર ચૈતન્યદરબારમેં અનંત-અનંત સંપદા, ચમત્કૃતિ પડી હૈ, ઉસકા વેદન કર. આહા..! ઈસ વેદનકે બિના જન્મ-મરણકા અંત નહીં આયેગા. નૌંવી ગ્રૈવેયક અનંત બૈર ગયા, દિગંબર સાધુ હજારોં રાની છોડકર શુક્લ લેશ્યા, લાખોં બરસોં તક અટ્ઠાઈસ મૂલગુણ, પંચ મહાવ્રત પાલે લેકિન ઉસસે કુછ હુઆ નહીં. ચૈતન્યમાત્ર દરબારમેં જા, પ્રભુ! આહાહા..! દૂસરી સબ બાત છોડકર ચૈતન્ય આનંદકંદ પ્રભુ, અતીન્દ્રિય આનંદકા રસ (હૈ), વહાં જા.

'**ચૈતન્યદરબારમેં હી ઉપયોગકો લગા દે;...**' દૂસરી ચિંતવના છોડ દે, દૂસરી કલ્પના છોડ દે ઔર અપના ઉપયોગ અપને આનંદમેં લગા દે. આહાહા..! કરના યહ હૈ. યહ અનંત કાલમેં કિયા નહીં. '**અવશ્ય પ્રાપ્તિ હોગી હી;...**' તેરે ચૈતન્યદરબારમેં હી ઉપયોગ લગા દે. આહા..! બાહરમેંસે સબમેંસે સમેટકર, બાહરમેંસે ચિંતાકા વિકલ્પ સબ પ્રકારકા છોડકર ચૈતન્યદરબારમેં ઉપયોગ દે. આહાહા..! ભગવાન અંદર ચૈતન્યદરબાર હૈ. અનંત-અનંત આનંદ, અનંત શાંતિ, અનંત પ્રભુતા, અનંત સ્વચ્છતા, અનંત-અનંત ગંભીર શક્તિઓંકા સાગર હૈ, ગંભીર શક્તિઓંકા સાગર પ્રભુ હૈ. આહાહા..! વહાં ઉપયોગ લગા દે. ઉસકે બિના સબ ફોગટ હોગા. ભવકા અભાવ નહીં હોગા. આહાહા..!

'**ચૈતન્યદરબારમેં હી ઉપયોગ લગા દે...**' ભાષા તો સાદી હૈ. ચૈતન્યકા ઉપયોગ જો બાહરમેં દયા, દાન, વ્રત, ભક્તિ, પૂજામેં ચલા જાતા હૈ વહ સબ તો શુભભાવ હૈ, વહ કોઈ ધર્મ નહીં. ચૈતન્યદરબારમેં ઉપયોગ લગા દે. વહાં અકેલા આનંદ ઔર શાંતિ ભરી હૈ. આહાહા..! '**અવશ્ય પ્રાપ્તિ હોગી હી.**' પ્રભુમેં-પરમાત્મામેં દૃષ્ટિ લગી,

ઉપયોગ લગા, જરૂર પ્રાપ્તિ હોગી. નિઃસંદેહ પ્રાપ્તિ હોગી. દૂસરે કોઈ પ્રકારસે પ્રાપ્તિ નહીં હોગી.

'**अनंत-अनंत कालसे अनंत जीवोंने ईसी प्रकार पुरुषार्थ किया है,...**' ઈસી પ્રકાર પુરુષાર્થ કિયા. અતીન્દ્રિય જ્ઞાન ઔર આનંદ ઉસમેં ઉપયોગ લગા દિયા, ઐસા પુરુષાર્થ અનંત જીવોંને કિયા. ઔર વર્તમાનમેં કર સકતે હૈં. પ્રભુ! યહ કર ના. આહાહા..! '**अनंत-अनंत कालसे अनंत जीवोंने ईसी प्रकार पुरुषार्थ किया है, ईसलिये तू भी ऐसा कर.**' અનંત જીવ યહ કર સકે હૈં. અશક્ય હૈ ઐસા નહીં હૈ. દુર્લભ હૈ. ઉપયોગ લગા દે અંદરમેં આનંદમેં. અનંત આનંદ પ્રાપ્ત હોગા. અનંત જીવ મોક્ષકો પ્રાપ્ત હુએ હૈં. સબ અંતર્મુખ આનંદમેં ઉપયોગ લગાકર મોક્ષકો પ્રાપ્ત હુએ હૈં. દૂસરી કોઈ ક્રિયાકાંડસે હુએ નહીં.

'**अनंत-अनंत काल गया, जीव कहीं न कहीं अटकता ही है न?**' આહાહા..! અનાદિ અનંત કાલમેં અનંત બૈર સાધુપના લિયા, પંચ મહાવ્રત લિયે, અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ લિયે ઉસમેં કોઈ આત્મા નહીં હૈ. આહા..! '**अटकनेके तो अनेक-अनेक प्रकार हैं; किन्तु सफल होनेका एक ही प्रकार है...**' આહા..! ચૈતન્ય ભગવાન, ઉસકે દરબારમેં પ્રવેશ કરના, ઉસકા હી અનુભવ કરના, યહ એક હી સફલતાકા ઉપાય હૈ, બાકી સબ અસફલતાકે હૈં. આહાહા..! '**वह है चैतन्यदरबारमें जाना.**' એક હી પ્રકાર હૈ, '**वह है चैतन्यदरबारमें जाना.**' ભગવાન ચૈતન્યદરબાર. આહાહા..! બાહરમેં ભી દરબારકે પાસ જાતે હૈં તો કિતની યોગ્યતા હોતી હૈ. દેખા હૈ ન. લિંબડી હૈ, લિંબડી. રાનીકે પાસ જાય તો કપડા બાંધે. ઐસે હી નહીં જાતે. ઐસે હી ધોતી પહનકર નહીં જાતે. ધોતી પર કપડા બાંધકર ફિર જાતે હૈં. હમને બહુતોંકો પ્રત્યક્ષ દેખે હૈં. વ્યાખ્યાનમેં આયે થે દરબાર, રાની આયી થી. રાની તો વહાં રાજકોટમેં આયી થી. ભાઈ! રાજકોટ આયી થી ન? વ્યાખ્યાનમેં. બંદ કિયા હોતા હૈ. રાજકોટકી રાની આયી થી. ઉનકે પાસ જાનેમેં ભી સભ્યતા ચાહિયે. ખુલ્લે કપડે પહનકર નહીં જા સકતે. અચ્છી ધોતી પહનકર ચારોં ઓરસે બંદ કપડે પહનકર જાતે હૈં.

યહાં આત્મ-દરબારમેં જાના હૈ. આહાહા..! વહાં તો સબ વિકલ્પાદિકા ત્યાગ કરકે કુછ ભી આત્મશ્લાઘા-અપની આત્મપ્રશંસા કરકે રુકના, વહ સબ છોડ દે, પ્રભુ! આહાહા..! ઉસે છોડકર.. આહા..! '**चैतन्यदरबारमें जाना. स्वयं कहां अटकता है...**' મુદ્દેકી રકમકી બાત હૈ, પ્રભુ! થોડી સૂક્ષ્મ લગે, લેકિન મૂલ રકમ હૈ. બહિનકે સાથ બાત કરતે હુએ સ્વયં બોલે હૈં. વહ તો કભીકભાર નિકલે. ઉસમેંસે લિખા હૈ. આનંદકે અનુભવમેં, અતીન્દ્રિય આનંદકે અનુભવમેંસે યહ બાત આયી હૈ. આહાહા..!

કહતે હૈં કિ '**સફલ હોનેકા એક હી પ્રકાર હૈ-વહ હૈ ચૈતન્યદરબારમેં જાના.**' યહ પ્રકાર. આહાહા..! બાહરકી સબ ચિતાં, સાધન, ખ્યાતિ, પૂજા, લાભ, મહિમા, મહત્તા દેખકર દુનિયા તુજે બડા બના દે કિ ઓહો..! તૂ બડા હૈ, ઐસા હૈ. અંતરમેં અનુભવ હોવે નહીં. આહાહા..! કહતે હૈં, અંતર દરબારમેં જાના. '**સ્વયં કહાં અટકતા હૈ ઉસકા યદિ સ્વયં ખ્યાલ કરે તો બરાબર જાન સકતા હૈ.**' આહાહા..! શર્ત યહ. સ્વયં ખ્યાલ કરે. '**સ્વયં કહાં અટકતા હૈ ઉસકા યદિ સ્વયં ખ્યાલ કરે તો બરાબર જાન સકતા હૈ.**' સૂક્ષ્મ બાત હૈ, પ્રભુ! બહુત સૂક્ષ્મ, બહુત સૂક્ષ્મ. જાનપનામેં ભી, શ્રદ્ધામેં ભી કહાં અટકતા હૈ, વસ્તુ કહાં રહ જાતી હૈ, ઉસકા અટકના-રુકના કિસ પ્રકારસે હોતા હૈ, ઉસકા વિચાર કરનેસે ખ્યાલમેં આતા હૈ. આહાહા..!

'**દ્રવ્યલિંગી સાધુ...**' અનંત બૈરે નગ્નપના લેકર દિગંબર હો ગયા. હજારોં રાનિયાં છોડી. ઓહો..હો..! '**દ્રવ્યલિંગી સાધુ હોકર ભી જીવ કહીં સૂક્ષ્મરૂપસે અટક જાતા હૈ,...**' આહાહા..! શુભભાવકી મીઠાસમેં, શુભભાવ સૂક્ષ્મ શુભભાવ મહાવ્રતકા, બ્રહ્મચર્યકા, બાલ બ્રહ્મચારી હો, તો ક્યા હુઆ? બાલ બ્રહ્મચારી કોઈ ધર્મ નહીં. બાલ બ્રહ્મચારી તો કાયાકી ક્રિયા અટકી-રુકી હૈ, આત્મા નહીં રુકા હૈ. આહાહા..! બાલ બ્રહ્મચારી ભી અનંત બાર હુઆ હૈ. વહ તો પરલક્ષ્યી શુભભાવ હૈ. આત્મ-બ્રહ્મચર્ય.. આહા..! બ્રહ્મ નામ આનંદ ઔર ચર નામ ચરના, આત્માકે આનંદમેં ચરના વહ બ્રહ્મચર્ય, કભી લિયા નહીં, કભી કિયા નહીં, કભી રુચા નહીં, કભી અંતરમેં કહાં રુકતા હૈ ઉસકી ખબર નહીં. આહાહા..!

'**યહ રાગકી મંદતા,...**' દિગંબર દ્રવ્યલિંગી સાધુ '**શુભભાવકી મીઠાસમેં રુક જાતા હૈ, યહ રાગકી મંદતા,...**' બહુત રાગકી મંદતા હો ગયી. મિથ્યાદષ્ટિ. આહાહા..! '**યહ અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ...**' મૈં તો યહ અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ પાલતા હૂં. આહાહા..! રાગકી મંદતા મેરેમેં હૈ. '**બસ, યહી મૈં હૂં,...**' મૈંને ઈતના કિયા, બહુત કિયા. પૂરા સંસાર છોડ દિયા. હજારોં રાની છોડ દી, અરબોંકી કમાઈ લક્ષ્મી છોડ દી. ઉસમેં ક્યા હુઆ? આહાહા..! અંતર ચૈતન્ય ભગવાનકે દરબારમેં અનંત આનંદ ઔર અનંત શાંતિ, જિસકી ગંધ અનંત કાલમેં અંશ ભી આયી નહીં. આહાહા..! મુદ્દેકી રકમ હૈ. '**બસ, યહી મૈં હૂં,...**' સાધુ માનતા હૈ. દ્રવ્યલિંગી સાધુ હોકર શુભભાવકી મીઠાસમેં રુક જાતા હૈ. '**રાગકી મંદતા, અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ, બસ, યહી મૈં હૂં, યહી મોક્ષકા માર્ગ હૈ...**' ઉસમેંસે માર્ગ નિકલેગા. શુભભાવમેંસે માર્ગ નહીં નિકલેગા. શુભભાવમેંસે નિકલેગા, ઐસી માન્યતા મિથ્યાદષ્ટિકી અનાદિકી હૈ. આહાહા..!

'**ઈત્યાદિ કિસી પ્રકાર સંતુષ્ટ હોકર અટક જાતા હૈ;...**' માન લેતા હૈ કિ મૈંને

કુછ વ્યવહાર તો કિયા. વ્યવહાર કરતે-કરતે નિશ્ચય હો જાયગા. આહા..! સૂક્ષ્મ વ્યવહાર રાગકી મંદતા કરતે-કરતે ભી કદાચિત્ કલ્યાણ હો જાયગા. ઐસા અનાદિસે મિથ્યાત્વમેં રુક ગયા હૈ. મિથ્યાત્વકા ઝહર બડા કઠિન હૈ. સબ છોડના, વહ અનંત બાર છૂટા. મિથ્યાત્વ એક બાર એક સેકંડ નહીં છૂટા. આહાહા..! યહ બાત બડી અલૌકિક હૈ, ભૈયા! '**પરંતુ યહ અંતરમેં...**' ઐસે સંતુષ્ટ હો ગયા કિ મૈં અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ પાલતા હૂં, મૈં બ્રહ્મચર્ય પાલતા હૂં, મુજે રાગકી મંદતા હૈ, મુજે દુનિયાકી દરકાર નહીં.

'**અંતરમેં વિકલ્પોંકે સાથ એકત્વબુદ્ધિ તો પડી હી હૈ...**' આહાહા..! યહ વસ્તુ હૈ. વિકલ્પ, જો સૂક્ષ્મ વિકલ્પ-રાગ હૈ, ઉસકે સાથ એકત્વબુદ્ધિ તો પડી હૈ, યહ મિથ્યાત્વ તો પડા હૈ. આહાહા..! '**પરંતુ યહ અંતરમેં વિકલ્પોંકે સાથ એકત્વબુદ્ધિ તો પડી હી હૈ...**' ઉસસે તો ભેદજ્ઞાન, પરસે ભિન્નતાકા આનંદકા અનુભવ તો કિયા નહીં ઔર યહાં અટક કર રુક ગયા. '**ઉસે ક્યોં નહીં દેખતા?**' વિકલ્પકી એકતા ટૂટતી નહીં, ઐસા ક્યોં નહીં દેખતા? '**વિકલ્પોંકે સાથ એકતાબુદ્ધિ તો પડી હી હૈ...**' બહુત સૂક્ષ્મ અધિકાર હૈ. મૈં જ્ઞાયક હૂં, મૈં શુદ્ધ હૂં, મૈં અખંડ હૂં, ઐસા અંદરમેં ગહરાઈમેં સૂક્ષ્મ વિકલ્પ ઉત્પન્ન હોતા હૈ, વહ રાગકી એકતા ભી મિથ્યાત્વ હૈ. આહાહા..! '**ઉસે ક્યોં નહીં દેખતા?**'

'**અંતરમેં યહ શાંતિ ક્યોં નહીં દિખાયી દેતી?**' દો બાત કી. કૌન-સી દો બાત? અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ પાલતા હૈ, રાગ મંદ હૈ, બાહરકી સબ ક્રિયા અચ્છી કરતા હૈ, પરંતુ અંતરમેં વિકલ્પ તોડા નહીં. વિકલ્પ ઔર ભગવાન દોનોં ભિન્ન હૈં, ઉસ વિકલ્પકો તો તોડા નહીં. ઓહોહો..! ઔર શાંતિ મિલી નહીં. આહાહા..! અંતર વિકલ્પ ટૂટે બિના શાંતિ મિલે નહીં પ્રભુ! ઔર શાંતિ મિલે બિના સમ્યગ્દર્શન હોતા નહીં. આહાહા..! આજ તો માલ આયા હૈ. પ્રભુકે ઘરકા યહ માલ હૈ. બહિન દ્વારા યહ બાત નિકલ ગયી હૈ. આનંદમેં રહતે હુએ યહ બાત આ ગયી હૈ.

... રુકના, બાહ્ય ક્રિયા સબ કી, પરંતુ વિકલ્પકે સાથ એકતા ટૂટી નહીં ઔર શાંતિ મિલી નહીં. યહાં એકતા ટૂટી નહીં ઈસલિયે આત્માકી શાંતિ મિલી નહીં. યહ તો દેખતા નહીં. આહાહા..! ચરમસીમાકી બાત હૈ, પ્રભુ! '**અંતરમેં યહ શાંતિ ક્યોં નહીં દિખાયી દેતી?**' આહાહા..! '**પાપભાવકો ત્યાગકર...**' પાપભાવ છોડા તો માનો મૈંને સર્વસ્વ કર લિયા. આહા..! ઐસા તો અનંત બાર પાપભાવ છૂટા હૈ. નૌંવી ગ્રૈવેયક ગયા. યહ બાત તો ઐસી લગે કિ દુનિયાકો માલૂમ નહીં પડે. ઐસા મુનિપના, બાહ્ય આચરણ ક્રિયા વ્યવહારકી, સબ નિરતિચાર કરતા થા. નિરતિચાર.

મોક્ષમાર્ગ પ્રકાશકમેં બાત હૈ, દેવ-ગુરુ-ધર્મકી શ્રદ્ધા ભી દ્રવ્યલિંગી મિથ્યાદૃષ્ટિકો

બરાબર થી. નૌંવી ગ્રૈવેયક ગયા ઉસે દેવ-ગુરુ-ધર્મકી શ્રદ્ધા થી. ઉસે આત્માકી શ્રદ્ધા નહીં થી. મોક્ષમાર્ગ પ્રકાશકમેં હૈ. ઐસી ક્રિયા કરકે, દેવ-ગુરુ-ધર્મકી શ્રદ્ધા કરકે, બાહરકા આચરણ કરકે નૌંવી ગ્રૈવેયક ચલા ગયા. પરંતુ વિકલ્પ ટૂટના ઔર શાંતિ મિલની, યહ બાત રહ ગયા. કરના તો એક હી થા. આહા..હા..! વ્યવહારકી લાખ બાત આયે, વ્યવહાર આયે, વ્યવહારકે પ્રકાર તો અનેક હૈં, અનેક પ્રકાર હોતે હૈં, હોતે હૈં, નહીં હૈ ઐસા નહીં, પરંતુ વહ કોઈ વસ્તુ નહીં. વહ કોઈ આત્માકા સાધન નહીં. આહાહા..! વ્યવહાર બિના નિશ્ચય કહનેમેં આતા નહીં. ઐસી ભાષા આતી હૈ. કહનેમેં નહીં આતા. ભેદ કરના વ્યવહાર (હૈ). ભેદ કરકે સમજાતે હૈં. પરંતુ સમજના તો નિશ્ચય હૈ. નિશ્ચય, વિકલ્પરહિત હૈ ઉસે તો પકડા નહીં ઔર અકેલે વ્યવહારમેં રહ ગયા.

'**અંતરમેં યહ શાંતિ ક્યોં નહીં દિખાયી દેતી? પાપભાવકો ત્યાગકર 'સર્વસ્વ કર લિયા' માનકર સંતુષ્ટ હો જાતા હૈ.**' ઐસા માનકર.. આહાહા..! અપનેમેં સંતુષ્ટ (હો જાતા હૈ). મૈં બહુત કરતા હૂં, મૈંને બહુત ક્રિયા ઐસે સંતોષ માનતા હૈ. '**સચ્ચે આત્માર્થીકો...**' આહાહા..! '**સચ્ચે આત્માર્થીકો તથા સમ્યગ્દૃષ્ટિકો તો 'અભી બહુત બાકી હૈ...**' ક્યા કહતે હૈં? દ્રવ્યલિંગી અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ પાલતા હૈ, મંદ કષાય (હુઆ) તો માનો મૈંને બહુત ક્રિયા. યહાં તો કહતે હૈં, સમકિતીકો અભી બહુત કરના બાકી હૈ, (ઐસા લગતા હૈ). વહ કહતા હૈ, મૈંને બહુત ક્રિયા, અજ્ઞાનભાવમેં ક્રિયાકાંડમેં. યહાં સમકિતીકો અભી બહુત બાકી હૈ, (ઐસા લગતા હૈ). ઓહો..! કહાં ચારિત્ર, કહાં ક્ષપકશ્રેણિ, કેવલજ્ઞાન, અભી તો બહુત પ્રાપ્ત કરના બાકી હૈ. દ્રવ્યલિંગી ઐસી ક્રિયાકાંડમેં મૈંને બહુત ક્રિયા, ઐસા માનકર રુક જાતા હૈ. સમકિતી તો, બહુત બાકી હૈ ઐસા જાનકર પુરુષાર્થ કરતે હૈં. આહાહા..! સમજમેં આયા?

'**અભી બહુત બાકી હૈ,...**' ઓહોહો..! ચારિત્ર-અંદરમેં રમના, આનંદમેં રમના. આહા..હા..! ચારિત્ર યાની ચરના, ચરના યાની જૈસે પશુ હરા ઘાસ મીઠાસસે ચરતે હૈં, લીલા કહતે હૈં? હરા. હરે ઘાસકો (ચરતે હૈં). દોમેં ફર્ક હૈ. ગાય ખાતી હૈ વહ ઉપર-ઉપરસે ખાતી હૈ, ઉસકા મૂલ નહીં ઉખાડતી, મૂલ નહીં ઉખાડતી. ગધા ખાતા હૈ વહ મૂલ ઉખાડકર ખાતા હૈ, ઈસલિયે પુનઃ ઉગતા હી નહીં. યહાં તો પુનઃ ઉગેગા ઐસી દુનિયાકી આશા રખકર ઉપર-ઉપરસે ખાતી હૈ. ગોચરી-ગોચરી. ગાયકી ચરી યાની ઉપર-ઉપરસે ખાના. આહાહા..!

મુમુક્ષુ :- યહ તો દૃષ્ટાંત હુઆ.

સમાધાન :- યહાં યહ કહતે હૈં કિ અપની ક્રિયા ભલે રાગાદિ કરે, બાકી અંદર

બહુત કરના હૈ. મૂલ બહુત બાકી હૈ. આહા..! ઉપરસે ઘાસ ખાયા, સમકિત હુઆ, આત્મજ્ઞાન હુઆ, ચૈતન્યકા અનુભવ હુઆ. આહાહા..! યહ તો અભી ઉપરકી બાત હૈ. આહાહા..! અભી બહુત બાકી હૈ.

સમકિતી ઐસા જાનતે હૈં કિ અભી તો મુજે બહુત કરના હૈ. મેરેમેં બહુત કમી હૈ. મૈં તો પામર હૂં. સ્વામી કાર્તિકેયમેં શ્લોક હૈ, સમકિતી ચારિત્રવંત ભી કેવલજ્ઞાનીકે આગે મૈં પામર હૂં, ઐસા કહતે હૈં. ઐસા પાઠ હૈ. સ્વામી કાર્તિકેયમેં શ્લોક હૈ. કેવલજ્ઞાનીકે આગે મૈં તો પામર હૂં. કહાં છઠ્ઠા ગુણસ્થાન, સાતવાં ગુણસ્થાન ચારિત્રદશા! આહાહા..! ક્ષણમેં છઠ્ઠા-ક્ષણમેં સાતવાં, ક્ષણમેં છઠ્ઠા-ક્ષણમેં સાતવાં. એક દિનમેં હજારોં બાર આવે. વ્યાખ્યાન કરતે-કરતે સમ્મમ આ જાય, વિહારમેં ચલતે-ચલતે સમ્મમ હો જાય, ખાતે-ખાતે સમ્મમ હો જાય. આહાહા..! અંદર અપ્રમત્ત દશામેં આ જાય. બાહર લોગોંકો દિખે નહીં કિ યહ ક્રિયા તો ચલતી હૈ. અંદર હી અંદર આનંદમેં ચલે ગયે હૈં.

યહાં કહતે હૈં, '**સમ્યગ્દૃષ્ટિકો તો અભી બહુત બાકી હૈ...**' (દ્રવ્યલિંગી મુનિ) અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ પાલતા હૈ ઔર કહતા હૈ કિ મૈંને બહુત કિયા ઔર સમકિતીકો (લગતા હૈ) બહુત બાકી હૈ. આહાહા..! '**બહુત બાકી હૈ, ઈસ પ્રકાર પૂર્ણતા તક બહુત બાકી હૈ...**' આહાહા..! સમ્યગ્દૃષ્ટિ અનુભવ કરકે જાનતે હૈં, અભી મુજે પૂર્ણતા તક બહુત કરના બાકી હૈ. આહાહા..! મિથ્યાદૃષ્ટિ અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ ઔર બાહ્ય ક્રિયાકાંડ કરકે માન લેતા હૈ કિ મૈંને બહુત કિયા. ઈતના ફર્ક હૈ. આહાહા..! '**ઐસી હી ભાવના રહતી હૈ...**' ધર્મીજીવકી, મુજે પૂર્ણતા તક બહુત બાકી હૈ, ઐસી હી ભાવના રહતી હૈ. આહાહા..! ઉસકા ગર્વ ઔર અભિમાન નહીં હોતા. મુજે તો અભી બહુત બાકી હૈ. આહા..! ચારિત્ર હૈ, કેવલજ્ઞાન. આહા..! યહ તો પામર દશા હૈ. સ્વામી કાર્તિકેયમેં ઐસા પાઠ હૈ, મૈં પામર હૂં. સમકિતી ઐસા માનતે હૈં કિ મેં પર્યાયમેં પામર હૂં. દ્રવ્યમેં પ્રભુ હૂં. દ્રવ્ય ભગવાન હૈ. પર્યાયમેં મૈં પામર હૂં, ઐસા પાઠ હૈ. આહાહા..! મુજે બહુત કરના બાકી હૈ. આહા..! મૈં કિસકા અભિમાન કરું? મૈંને ક્યા કિયા કિ ઉસકા મૈં સંતોષ લે લૂં? મુજે બહુત કરના બાકી હૈ. આહા..! '**ઐસી હી ભાવના રહતી હૈ ઔર તભી પુરુષાર્થ અખંડ રહ પાતા હૈ.**' તભી પુરુષાર્થ સ્વભાવ સન્મુખ અખંડ રહતા હૈ. મુજે બહુત કરના બાકી હૈ, ઐસી દૃષ્ટિ રહતી હૈ ઉસકા પુરુષાર્થ સ્વભાવકી ઓર ચલતા હી હૈ. '**તભી પુરુષાર્થ અખંડ રહ પાતા હૈ.**' આહાહા..!

અરે..! યહ તો અનુભવકી ભાષા કૈસી! ઉન્હેં માલૂમ નહીં થા કિ કોઈ લિખ લેતા હૈ. ઉન્હેં બાહર પ્રસિદ્ધિમેં આનેકા, લિખનેકા બિલકૂલ નહીં હૈ. ધર્મરત્ન હૈ, ભગવતીસ્વરૂપ હૈ, ભગવતી માતા હૈ. આહાહા..! ઓહોહો..! અંદરમેંસે યહ બોલે હૈં.

'**तभी पुरुषार्थ अखंड रह पाता है.**' તભી (યાની) કબ? મુજે સમ્યગ્દર્શન હુઆ પરંતુ કરના બહુત બાકી હૈ. ઐસી જો માન્યતા રહતી હૈ, તભી પુરુષાર્થ અખંડ રહ પાતા હૈ. તો પુરુષાર્થ અખંડ રહે. આહાહા..!

'**गृहस्थाश्रममें सम्यक्त्वीने मूलको पकड लिया है.**' સમકિતીને મૂલકો પકડ લિયા હૈ. આત્મદ્રવ્ય જો મૂલ વસ્તુ અખંડાનંદ પ્રભુ, પૂર્ણાનંદકા નાથ મહાસત્તા જિસમેં આવરણકી ગંધ નહીં, આહા..! જિસમેં અલ્પતા નહીં, આવરણ નહીં, અશુદ્ધતા નહીં, મંદતા નહીં આહા..! જિસમેં વિપરીતતા નહીં, ઐસા ચૈતન્યપિંડ પ્રભુ,.. આહાહા..! ઐસે મૂલકો પકડ લિયા. સમકિતીને મૂલકો પકડ લિયા. યહ મૂલ. આહાહા..! વ્યવહારકી બાત લોગોંકો અચ્છી લગે. ક્યોંકિ કિયા હૈ ઔર કરતે હૈં. ઉસમેં કરના ક્યા હૈ? શરીરકી ક્રિયા ઔર બાહરકી... નિશ્ચયકી બાત અંદર સૂક્ષ્મ પડે. થોડી કડક લગે. ભગવાન! તેરે પુરુષાર્થકી કમી નહીં હૈ, નાથ! તેરેમેં તો અનંત પુરુષાર્થ પડા હૈ ન, પ્રભુ!

... જો કિયા ઉસકે સિવા ભી બાકી હૈ. સાદી ભાષામેં કુદરતી આ ગયા હૈ. વે તો લિખે નહીં, બોલે નહીં. ... '**(दृष्टि अपेक्षासे) सब कुछ कर लिया है,...**' ગૃહસ્થાશ્રમમેં સમ્યગ્દર્શન હોતા હૈ. દૃષ્ટિ અપેક્ષાસે સબ કુછ કર લિયા હૈ. '**अस्थिरतारूप शाखाएं-पत्ते जरूर सूख जायेंगे.**' આહાહા..! ભગવાન આત્માકો (ગ્રહણ કિયા), અતીન્દ્રિય આનંદકા દલ, અતીન્દ્રિય ચમત્કારિક ચૈતન્યરત્નકા ભંડાર ભગવાન, ઉસે પકડ લિયા, ઉસમેંસે સબ આયેગા. અસ્થિરતા બાકી હૈ. હૈ? '**अस्थिरतारूप शाखाएं-पत्ते जरूर सूख जायेंगे.**' જિસને મૂલ પકડા હૈ, ઉસે યહ જરૂર સૂખ જાયેગા. આહાહા..! આગમમેં ઐસા લિખતે હૈં, આખિરકે અંતર્મુહૂર્તમેં હજારોં બાર છઠ્ઠા-સાતવાં આતા હૈ, ઐસા પાઠ હૈ. આખિરકે અંતર્મુહૂર્તમેં હજારોં બાર છઠ્ઠા-સાતવાં, છઠ્ઠા-સાતવાં, ઉસમેં એકદમ અંદર લીન હો જાતે હૈં, કેવલજ્ઞાન પ્રાપ્ત કરતે હૈં. અંદર શક્તિમેં સબ ભંડાર ભરા હૈ. યહી શક્તિ જ્ઞાન સામર્થ્ય. આહાહા..! જ્ઞાનકા સત્ત્વ, આનંદકા સત્ત્વ ઉસમેં સબ ભરા હૈ. કભી દેખા નહીં, કભી સુના નહીં. પરમાત્મા અંદર રહ ગયા. બાહરકી પામરતાકી ગિનતીમેં પ્રભુતા માન લી. પામરતાકી પરિણતિ-પર્યાયમેં પ્રભુતા માન લી, પ્રભુ એક ઓર બાકી રહ ગયા. આહાહા..! મુદ્દેકી રકમ યહ હૈ. બાતચીત કરનેમેં કલ ભી સાર આયા થા. કલ ભી સબેરે મૂલ બાત આયી થી.

મુમુક્ષુ :- આપસે હી સુન રહે હૈં.

ઉત્તર :- યહાં તો કિસીને કલ કાગજ રખા થા કિ યહ બોલ પઢના. કિસીકા હૈ, હમે ક્યા, ઐસે પઢેંગે. શિક્ષણ શિબિરમેં બહિનશ્રીકે વચનામૃત યહ-યહ પઢના.

કિસીને લિખા હૈ. ભલે જિસને ભી લિખા હો. હમેં યહ સુનનેકા ભાવ હૈ. આત્મા હૈ, કોઈ ભી આત્મા હૈ.

યહાં કહતે હૈં, જિસને આત્માકા મૂલ પકડ લિયા, ઉસકે પત્તે, ફલ, ફૂલ સૂખ જાયેંગે, રહેંગે નહીં. ઉસકો ચારિત્ર ઔર કેવલજ્ઞાન હો જાયગા. આહાહા..! '**દ્રવ્યલિંગી સાધુને મૂલકો હી નહીં પકડા હૈ;...**' આહાહા! ચૈતન્યગુણકા ભંડાર પ્રભુ અરૂપી નિર્વિકલ્પ આનંદકા કંદ, સચ્ચિદાનંદ, સત્ નિત્ય રહનેવાલી ચીજ જ્ઞાન ઔર આનંદકા કંદ પ્રભુ, વહ તો મહાદલ હૈ. અતીન્દ્રિય આનંદકા દલ હૈ, ઉસકો પકડા નહીં. દ્રવ્યલિંગીને સાધુને મૂલકો હી પકડા નહીં. આહાહા..! ઐસી બાત ભી કમ હો ગયી હૈ. સાધારણ પ્રાણી તો બેચારે એક ઘંટા સુનને આયે, ખુશ હો જાય. '**મૂલકો હી નહીં પકડા હૈ; ઉસને કુછ કિયા હી નહીં.**' આહાહા..! દ્રવ્યલિંગીને આત્મદ્રવ્યકો નિર્વિકલ્પકો પકડા હી નહીં તો ઉસને કુછ કિયા હી નહીં. ઔર સમકિતીને મૂલકો પકડા હૈ તો સબ પીછેકા ચારિત્રકા દોષ આદિ હૈ વહ સબ નાશ હો જાયગા. આહાહા..!

ઋષભદેવ ભગવાન. તીન જ્ઞાન, ક્ષાયિક સમકિતી. ફિર ભી ગૃહસ્થાશ્રમમેં ૮૩ લાખ પૂર્વ રહેં. ઋષભદેવ ભગવાન. ૮૩ લાખ પૂર્વ. એક પૂર્વમેં છપ્પન ક્રોડ સત્તર ક્રોડ છપ્પન લાખ વર્ષ. ઈતને તો વર્ષ હૈ. સત્તર લાખ છપ્પન ક્રોડ (વર્ષ) એક પૂર્વમેં. ઐસે ૮૩ લાખ પૂર્વ મુનિપનાકે બિના રહે. આહાહા..! ચારિત્રકી કિતની કિમત હોગી! આહાહા..! તીન જ્ઞાન તો લેકર આયે થે, સમકિત તો થા. કાલકી અનુકૂલતા થી, ઉસમેં ભી ઈતના કાલ નિકાલના પડા. આહાહા..! ૮૩ લાખ પૂર્વકે બાદ ચારિત્ર આયા. પરંતુ સમ્યગ્દર્શન હૈ તો આયે બિના રહે હી નહીં.

'**બાહ્યદષ્ટિ લોગોંકો ઐસા ભલે હી લગે...**' બાહ્યદષ્ટિ લોગોંકો બાહ્ય ત્યાગ દેખકર.. આહાહા..! '**બાહ્યદષ્ટિ લોગોંકો ઐસા ભલે હી લગે કિ 'સમ્યક્ત્વીકો અભી બહુત બાકી હૈ...**' લોગ બહુત આયે હૈં. '**દ્રવ્યલિંગી સાધુને મૂલકો હી નહીં પકડા હૈ; ઉસને કુછ કિયા હી નહીં. બાહ્યદષ્ટિ લોગોંકો ઐસે ભલે હી લગે...**' ઐસા લગે, આહાહા..! બહુત કિયા. '**સમ્યગ્દષ્ટિકો અભી બહુત બાકી હૈ ઔર દ્રવ્યલિંગી મુનિને બહુત કર લિયા.**' ઐસા માનકર સંસાર પોસતે હૈં. આહાહા..! '**દ્રવ્યલિંગી મુનિને બહુત કર લિયા; પરંતુ ઐસા નહીં હૈ. પરિષહ સહન કરે પરંતુ કિન્તુ અંતરમેં કર્તૃત્વબુદ્ધિ નહીં ટૂટી,...**' ભગવાન! સમ્યગ્દર્શન હુએ બિના રાગકે કર્તૃત્વકી બુદ્ધિ છૂટતી નહીં. મૈં રાગકા કર્તા હૂં ઔર રાગ મેર કાર્ય હૈ, ઐસી મિથ્યાબુદ્ધિ છૂટતી નહીં. સમકિત બિના ગહરાઈમેં ઉસકી કર્તાબુદ્ધિ રહતી હૈ. આહાહા..!

સમ્યગ્દર્શનમેં આત્મજ્ઞાન હુઆ તો રાગકી ક્રિયાકા કર્તા ઔર મેરા કાર્ય, ઐસા

રહતા નહીં. વહ તો રાગકા જ્ઞાતા રહતા હૈ. જાનનેકી પર્યાય ભી અપની તાકતસે અપનેસે ઉત્પન્ન હુયી હૈ. રાગ આયા તો ઉસસે રાગકા જ્ઞાન હુઆ, ઐસા ભી નહીં હૈ. અપનેમેં હી અપની સ્વપરપ્રકાશક જ્ઞાનકી પર્યાય પ્રગટ હોતી હૈ. આહાહા..! અજ્ઞાનીકો દ્રવ્યલિંગમેં સૂક્ષ્મ વિકલ્પ ક્યા ચીજ હૈ અંદર, ઉસસે કૈસે છૂટના, ઉસકી ખબર નહીં. આહાહા..! અંદર સૂક્ષ્મ વિકલ્પ ક્યા હૈ ઔર ઉસ વિકલ્પમેં મેરી એકત્વબુદ્ધિ કહાં હૈ, યહ મિથ્યાદૃષ્ટિકો દ્રવ્યલિંગીકો અંદર સૂઝ-બૂઝ હોતી નહીં. સૂઝ-બૂઝ હોતી નહીં. આહાહા..! બાત અચ્છી આયી હૈ.

'**પરિષહ સહન કરે કિન્તુ અંતરમેં કર્તૃત્વબુદ્ધિ નહીં ટૂટી,...**' અંતર સમ્યગ્દર્શન બિના કર્તાબુદ્ધિ કભી છૂટતી નહીં. ક્યા કહા?

કરે કરમ સો હી કરતારા, જો જાને સો જાનનહારા,

કર્તા સો જાને નહીં કોઈ, જાને સો કર્તા નહીં હોઈ. સમયસાર નાટક. આહાહા..!

કર્તાબુદ્ધિ અંદર પડી હૈ. જ્ઞાયક સ્વભાવ ભગવાન મહાપ્રભુ ભગવંત, ઉસકી ઓર ઝુકા નહીં... આહાહા..! તો રાગકી બુદ્ધિ-કર્તાબુદ્ધિ છૂટી નહીં. કર્તાબુદ્ધિ છૂટી નહીં તો મિથ્યાત્વ છૂટા નહીં ઔર મિથ્યાત્વકા પોષણ હોતા રહા. ક્યોંકિ રાગકા કર્તા હોતા હૈ તો મિથ્યાત્વકા પોષણ સાથમેં રહતા હૈ. આહાહા..! ગજબ બાત હૈ, પ્રભુ! જબતક રાગકી કર્તાબુદ્ધિ હૈ તબતક મિથ્યાત્વકા પોષણ ચલતા રહતા હૈ. આહાહા..! ઔર સમ્યગ્દર્શનમેં રાગકી બુદ્ધિ-કર્તાબુદ્ધિ છૂટ જાતી હૈ ઔર અકર્તાબુદ્ધિમેં પુષ્ટિ હોતી હૈ. રાગ આતા હૈ, લડાઈ ભી હોતી હૈ, પરંતુ ઉસકા સ્વામી નહીં હોતા. ઉસ વક્ત ભી અપને ધ્રુવ ધ્યેયકા ધ્યાન હટતા નહીં. ધ્રુવ પર દૃષ્ટિ પડી હૈ, વહ હટતી નહીં. ખસતી નહીં, હમારી કાઠિયાવાડી ભાષા હૈ. આહાહા..! બહુત અચ્છી બાત આયી. આહા..!

'**અંતરમેં કર્તૃત્વબુદ્ધિ નહીં ટૂટી, આકુલતાકા વેદન હોતા હૈ,...**' ઈસકી ઉસકો ખબર નહીં હૈ. મૈં ધર્મી કહલાતા હૂં, પરંતુ આકુલતા તો અંદર હૈ, શાંતિ તો આયી નહીં. આહાહા..! અંતરમેં અતીન્દ્રિય આનંદકા વ્યક્તપના-પ્રગટપના (હૈ નહીં). શક્તિ તો ભગવાન આનંદકી પૂરી પડી હી હૈ. ઉસકી વ્યક્તતાકા અંશ તો આયા નહીં. આહા..! ઈસલિયે કર્તૃત્વબુદ્ધિ નહીં છૂટી. આકુલતાકા વેદન હોતા હૈ. આહાહા..! ઐસી ક્રિયા કરે ફિર ભી અંતરમેં તો આકુલતા હૈ. ક્યોંકિ આનંદકા સ્પર્શ હુઆ નહીં તો કર્તાબુદ્ધિ છૂટી નહીં. આહાહા..! '**ઉસને કુછ કિયા હી નહીં.**' ઉસને કુછ કિયા હી નહીં. જહાં કર્તૃત્વબુદ્ધિ છૂટી નહીં, આકુલતા છૂટી નહીં, ઉસને કુછ કિયા હી નહીં. સૂક્ષ્મરૂપસે અંદરમેં-અંદરમેં રાગકી આકુલતા બહુત સૂક્ષ્મ, ઉસકી એકતાબુદ્ધિ

છૂટી નહીં. ઈસલિયે અંદરમેંસે શાંતિ, આત્મામેં જો શાંતિ હૈ ઉસ શાંતિકા ઝરના તો આયા નહીં. શાંતિકા ઝરનાકા વેદન હૈ નહીં ઔર કર્તાબુદ્ધિ છૂટી નહીં, ઈસલિયે આકુલતા રહતી હૈ. ઈતના ત્યાગ કરે, હજારોં રાની છોડે, ફિર ભી અંદરમેં આકુલતા રહતી હૈ.

સમકિતી ૯૬ હજાર સ્ત્રિયોંકે સાથ શાદી કરે. ભરતેશ વૈભવમેં લેખ હૈ. ભરતેશ વૈભવ હૈ ન? ભરત હમેશા સેંકડો સ્ત્રિયોંસે શાદી કરતે થે. બાહર નિકલતે થે, વહાં રાજા-રાની અપની લડકિયોંકો (શાદીકે લિયે લાતે થે). એક દિનમેં સૈંકડો શાદિયાં કરતે થે. ૯૬ હજાર. ફિર ભી સમકિતી, ક્ષાયિક સમકિતી આનંદમેં રહતે હૈં. અરેરે..! રાગકે અભાવસ્વભાવરૂપ ભગવાન ઔર રાગકા સદ્‌ભાવરૂપ આકુલતા, દોનોંકી ભિન્નતા ભાસી નહીં, તબતક કુછ કિયા નહીં. આહાહા..! રાગકી સૂક્ષ્મ આકુલતા ઔર આત્મા અનાકુલ આનંદકંદ, ઈન દોનોંકી સૂક્ષ્મ ભિન્નતા ભાસિત નહીં હોતી, તબતક અંતરમેં કોઈ (કલ્યાણ) હોતા નહીં. બાહરસે ભલે માને, લોગ ભી માને કિ ઈસને બહુત કિયા, ઉસને યહ ત્યાગ કિયા ઔર ઉસને યહ કિયા. ઉસને કુછ કિયા હી નહીં. ૧૯૯ (પૂરા હુઆ).

શુદ્ધનયકી અનુભૂતિ અર્થાત્ શુદ્ધનયકે વિષયભૂત અબદ્ધસ્પૃષ્ટાદિરૂપ શુદ્ધ આત્માકી અનુભૂતિ સો સંપૂર્ણ જિનશાસનકી અનુભૂતિ હૈ. ચૌદહ બ્રહ્માંડકે ભાવ ઉસમેં આ ગયે. મોક્ષમાર્ગ, કેવલજ્ઞાન, મોક્ષ ઈત્યાદિ સબ જાન લિયા. 'સર્વગુણાંશ સો સમ્યક્‌ત્વ'-અનંત ગુણોંકા અંશ પ્રગટ હુઆ; સમસ્ત લોકાલોકકા સ્વરૂપ જ્ઞાત હો ગયા.

જિસ માર્ગસે યહ સમ્યક્‌ત્વ હુઆ ઉસી માર્ગસે મુનિપના ઔર કેવલજ્ઞાન હોગા-ઐસા જ્ઞાત હો ગયા. પૂર્ણતાકે લક્ષ્યસે પ્રારંભ હુઆ; ઈસી માર્ગસે દેશવિરતિપના, મુનિપના, પૂર્ણ ચારિત્ર એવં કેવલજ્ઞાન-સબ પ્રગટ હોગા.

નમૂના દેખનેસે પૂરે માલકા પતા ચલ જાતા હૈ. દૂજકે ચંદ્રકી કલા દ્વારા પૂરે ચંદ્રકા ખ્યાલ આ જાતા હૈ, ગુડકી એક ડલીમેં પૂરી ગુડકી પારીકા પતા લગ જાતા હૈ. વહાં (દૃષ્ટાંતમેં) તો ભિન્ન-ભિન્ન દ્રવ્ય હૈં ઔર યહ તો એક હી દ્રવ્ય હૈ. ઈસલિયે સમ્યક્‌ત્વમેં ચૌદહ બ્રહ્માંડકે ભાવ આ ગયે. ઈસી માર્ગસે કેવલજ્ઞાન હોગા. જિસ પ્રકાર અંશ પ્રગટ હુઆ ઉસી પ્રકાર પૂર્ણતા પ્રગટ હોગી. ઈસલિયે શુદ્ધનયકી અનુભૂતિ અર્થાત્ શુદ્ધ આત્માકી અનુભૂતિ વહ સંપૂર્ણ જિનશાસનકી અનુભૂતિ હૈ. ૨૦૦.

'**शुद्धनयकी अनुभूति...**' આહાહા..! '**शुद्धनयके विषयभूत अबद्धस्पृष्टादिरूप...**' ક્યા કહતે હૈં? શુદ્ધનયકી અનુભૂતિ-સમ્યગ્દર્શન. '**शुद्धनयके विषयभूत अबद्धस्पृष्टादिरूप...**' જો ૧૪-૧૫ ગાથામેં સમયસારમેં (આયા).

जो पस्सदि अप्पाणं अबद्धपुट्ठं अणण्णयं णियदं।
अविसेसमसंजुत्तं तं सुद्धणयं वियाणीहि।।१४।।

૧૫વી મેં ઐસા આયા હૈ,

जो पस्सदि अप्पाणं अबद्धपुट्ठं अणण्णमविसेसं।
अपदेससंतमज्झं पस्सदि जिणसासणं सव्वं।।१५।।

અર્થાત્ અખંડ વસ્તુ, ઉસકા જો કથન હૈ શાસ્ત્રમેં, વહ ... ક્યા કહા? જયસેનાચાર્યદેવકી ટીકામેં '**अपदेस**'કા અર્થ .. કિયા હૈ. ... '**अपदेस**'કા અર્થ અખંડ. ... (અવાજ ખરાબ છે). અંદર શાંતિ, વીતરાગતા આતી હૈ વહ ભાવશ્રુત હૈ. કહા થા યહ. યહ કરના. શુદ્ધ આત્માકી અનુભૂતિ, ઉસકા વિષય તો અબદ્ધસ્પૃષ્ટાદિરૂપ (શુદ્ધ આત્મા હૈ). વિશેષ કહેંગે... (શ્રોતા :- પ્રમાણ વચન ગુરુદેવ!)